

ΓΝΩΜΗ 11/2026

(υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287,
παράγραφος 4, ΣΛΕΕ)

EL

**όσον αφορά την πρόταση
κανονισμού του
Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του
Συμβουλίου σχετικά με τη
θέσπιση του ρογράμματος
«AgoraEU» για την
περίοδο 2028-2034 και
την ατάργηση των
κανονισμών (ΕΕ) 2021/692
και (ΕΕ) 2021/818**

[COM(2025) 550 final]

*Προϋπολογισμός της ΕΕ
για την περίοδο
2028-2034*

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Περιεχόμενα

Σημείο

01-11 | Εισαγωγή

01-11 | Γιατί αυτή η γνώμη

01-03 | Νομική βάση

04-11 | Πλαίσιο

12-50 | Κύρια μηνύματα

13-19 | Ενωσιακή προστιθέμενη αξία

20-24 | Ευθυγράμμιση των στόχων δαπανών με τις προτεραιότητες πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ

25-29 | Ευελιξία του προϋπολογισμού

30-31 | Απλούστευση του προγράμματος και των διαδικασιών

32-39 | Πλαίσιο επιδόσεων

40-45 | Συμμόρφωση, διαφάνεια, λογοδοσία και ιχνηλασιμότητα των δαπανών

46-50 | Εντολή ελέγχου του ΕΕΣ

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι – Κατάλογος των δημοσιεύσεων του ΕΕΣ που ελήφθησαν υπόψη κατά την κατάρτιση της παρούσας γνώμης

Συντομογραφίες

Γλωσσάριο

Εισαγωγή

Γιατί αυτή η γνώμη

Νομική βάση

- 01** Γνωμοδοτούμε δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ([ΣΛΕΕ](#)). Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ([ΕΕΣ](#)) κλήθηκε επίσημα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 17 Δεκεμβρίου 2025 να γνωμοδοτήσει σχετικά με την πρόταση κανονισμού που εξέδωσε η Επιτροπή στις 16 Ιουλίου 2025 σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος «AgoraEU» για την περίοδο 2028-2034 [[COM\(2025\) 550 final](#)].
- 02** Σύμφωνα με τη θεσμική εντολή μας, εκδίδουμε την παρούσα γνώμη προς υποστήριξη της νομοθετικής διαδικασίας μέσω παρατηρήσεων που διατυπώνουμε σχετικά με τον σχεδιασμό, τη διακυβέρνηση, τη χρηματοοικονομική εκτέλεση και το περιβάλλον δικλίδων του προτεινόμενου προγράμματος, καθώς και τους κινδύνους που δυνητικά ενέχει. Στο [παράρτημα I](#) παραθέτουμε κατάλογο των δημοσιεύσεων του ΕΕΣ που συμβουλευτήκαμε κατά την κατάρτιση της παρούσας γνώμης.
- 03** Λάβαμε επίσης υπόψη τις σχετικές διατάξεις του [δημοσιονομικού κανονισμού](#), την [εκτίμηση επιπτώσεων](#) της Επιτροπής για το πρόγραμμα, καθώς και σχετικά ευρήματα από τις ελεγκτικές εργασίες μας.

Πλαίσιο

04 Η Επιτροπή προτείνει κανονισμό σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος AgoraEU για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) 2028-2034. Εκτός από το σχέδιο κειμένου του κανονισμού, η πρόταση περιλαμβάνει αιτιολογική έκθεση που συνοψίζει το πλαίσιο της πρότασης, νομοθετικό δημοσιονομικό και ψηφιακό δελτίο, καθώς και τα αποτελέσματα των εκ των υστέρων αξιολογήσεων, των διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη και της εκτίμησης επιπτώσεων.

05 Στο πλαίσιο της γενικής επιδίωξης της Επιτροπής για απλούστευση υπό το ΠΔΠ 2028-2034 της αρχιτεκτονικής του προϋπολογισμού με τη μείωση του αριθμού των προγραμμάτων από 52 σε 16¹, δύο υφιστάμενα προγράμματα της ΕΕ συγχωνεύονται σε έναν κανονισμό:

- το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» (CREA), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/818 για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1295/2013· και
- το πρόγραμμα «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» (CERV), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/692 για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1381/2013 και (ΕΕ) αριθ. 390/2014.

Επιπλέον, στην πρόταση ενσωματώνεται χρηματοδότηση που σχετίζεται με τις δράσεις στο πλαίσιο του MEDIA που υποστηρίζονται δυνάμει των προνομίων της Επιτροπής, όπως οι [ενέργειες πολυμέσων](#).

06 Όπως και τα προηγούμενα προγράμματα, το AgoraEU θα υλοποιηθεί υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση και θα συνεχίσει να τελεί υπό τη συλλογική ευθύνη τριών γενικών διευθύνσεων (ΓΔ): της ΓΔ [Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών](#), της ΓΔ [Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού](#) και της ΓΔ [Δικαιοσύνης και Καταναλωτών](#). Ο Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA) συμμετείχε επίσης στην υλοποίηση των δύο προγραμμάτων που αντικαθιστά το AgoraEU. Η εντολή του οργανισμού υπό το ΠΔΠ 2021-2027 περιλαμβάνει ένα ευρύ χαρτοφυλάκιο προγραμμάτων τα οποία διαχειρίζονται έξι εποπτεύουσες ΓΔ στους τομείς της εκπαίδευσης, της νεολαίας, του αθλητισμού, του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης, των δικαιωμάτων και των αξιών, καθώς και της προενταξιακής βοήθειας².

¹ [SWD\(2025\) 570](#), σύνοψη, σ. 2.

² Όπως περιγράφεται στην απόφαση [C\(2022\)5057](#) της Επιτροπής για την κατάργηση της απόφασης C(2021)951, όπως τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις C(2022)9296, C(2023)4617 και C(2024)2350, τα προγράμματα του EACEA είναι τα εξής: Erasmus+, Δημιουργική Ευρώπη,

Σύμφωνα με το νομοθετικό δημοσιονομικό και ψηφιακό δελτίο που συνοδεύει την πρόταση, το AgoraEU θα συνεχίσει να υλοποιείται εν μέρει από τον EACEA³ όπως και προηγουμένως.

07 Κατά τις δύο τελευταίες περιόδους προγραμματισμού, τα προγράμματα CREA και CERV χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο των τομέων 1α «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» (ΠΔΠ 2014-2020) και 2 «Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες» (ΠΔΠ 2021-2027). Στο ΠΔΠ 2028-2034, το πρόγραμμα AgoraEU θα ενταχθεί στον νέο τομέα «Ανταγωνιστικότητα, ευημερία και ασφάλεια».

08 Η Επιτροπή προτείνει την αύξηση υπό το ΠΔΠ 2028-2034 του προϋπολογισμού του προγράμματος AgoraEU σε σύγκριση με τα προηγούμενα δύο χωριστά προγράμματα και συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών πολυμέσων, σε περίπου 8,6 δισεκατομμύρια ευρώ σε τρέχουσες τιμές⁴ (7,6 δισεκατομμύρια ευρώ σε τιμές 2025). Σε σύγκριση με τον ύψους περίπου 4,3 δισεκατομμυρίων ευρώ προϋπολογισμό σε τρέχουσες τιμές (4,3 δισεκατομμύρια σε τιμές 2025) κατά την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, η Επιτροπή αντιπροσωπεύει αύξηση του προϋπολογισμού κατά 100% σε τρέχουσες τιμές ή κατά 77 % σε τιμές 2025.

09 Όσον αφορά την υλοποίηση και τις μορφές της χρηματοδότησης, η πρόταση της Επιτροπής προβλέπει ότι⁵:

- η χρηματοδότηση της ΕΕ μπορεί να παρέχεται υπό τη μορφή επιχορηγήσεων, βραβείων, προμηθειών, μη χρηματοοικονομικών δωρεών, δημοσιονομικών εγγυήσεων, χρηματοδοτικών μέσων ή συνδυαστικών πράξεων, σύμφωνα με τον [δημοσιονομικό κανονισμό](#)· και
- ο προκαθορισμένος τρόπος χορήγησης επιχορηγήσεων θα πρέπει να είναι η χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με τις δαπάνες ή, «κατά περίπτωση», οι επιλογές απλουστευμένου κόστους. Ωστόσο, η πρόταση δεν αποκλείει την επιστροφή

πρόγραμμα «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» (CERV), Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (ΜΓΑΔΣ), που περιλαμβάνει το πρόγραμμα ακαδημαϊκής κινητικότητας εντός της Αφρικής, μηχανισμός προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙΙ), πιλοτικά έργα και προπαρασκευαστικές δράσεις στους τομείς της εκπαίδευσης, της νεολαίας, του αθλητισμού, του πολιτισμού και των μέσων ενημέρωσης.

³ COM(2025) 550, Νομοθετικό δημοσιονομικό και ψηφιακό δελτίο, σ. 12.

⁴ Αυτόθι, άρθρο 11.

⁵ Αυτόθι, άρθρο 15.

επιλέξιμων δαπανών που όντως πραγματοποιήθηκαν, στις περιπτώσεις που «οι στόχοι μιας δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν διαφορετικά».

- 10** Δεδομένης της ποικιλομορφίας των δραστηριοτήτων που καλύπτονται από το πρόγραμμα AgoraEU και της σημαντικής αύξησης του διαθέσιμου προϋπολογισμού, η ενοποίηση υπό ένα ενιαίο πλαίσιο απαιτεί σαφείς ρυθμίσεις διακυβέρνησης, διαφανή κατανομή των πόρων και ισχυρούς μηχανισμούς παρακολούθησης και αξιολόγησης. Στο πλαίσιο αυτό, οι παρατηρήσεις που διατυπώνουμε στην παρούσα γνώμη επικεντρώνονται στο κατά πόσον η πρόταση περιέχει τα στοιχεία που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, διαφάνειας και λογοδοσίας σε σχέση με την υλοποίηση, αποτελεσματικής μέτρησης των επιδόσεων, προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και σαφών ρυθμίσεων διακυβέρνησης, σύμφωνα με τη [ΣΛΕΕ](#) και τον [δημοσιονομικό κανονισμό](#).
- 11** Τέλος, η παρούσα γνώμη θα πρέπει να εξεταστεί παράλληλα με τη γνώμη του ΕΕΣ⁶ σχετικά με την πρόταση για το πλαίσιο επιδόσεων, η οποία αποσκοπεί στη διαμόρφωση του πλαισίου για την αξιολόγηση των επιδόσεων και την παρακολούθηση του προϋπολογισμού υπό το ΠΔΠ 2028-2034.

⁶ Γνώμη [10/2026](#).

Κύρια μηνύματα

- 12** Τα κύρια μηνύματα της γνώμης μας συνοψίζονται στο [πλαίσιο 1](#) κατωτέρω και αναπτύσσονται περαιτέρω στις ενότητες που ακολουθούν.

Πλαίσιο 1

Τα κύρια μηνύματα εν συντομία

Ενωσιακή προστιθέμενη αξία: Το πρόγραμμα AgoraEU προάγει σημαντικές αξίες της ΕΕ που σχετίζονται με τη δημοκρατία, τα μέσα ενημέρωσης και τον πολιτισμό. Ορισμός της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας δεν παρέχεται ούτε στην ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία ούτε στο κείμενο της πρότασης αυτής καθαυτής. Επαναλαμβάνουμε το μήνυμά μας ότι η εφαρμογή κοινού ορισμού της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας για τη βελτιστοποίηση της χρήσης των κονδυλίων της ΕΕ θα απέβαινε προς όφελος του δημόσιου διαλόγου και της λήψης αποφάσεων (σημεία [13-19](#)).

Ευθυγράμμιση των στόχων δαπανών με τις προτεραιότητες πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ: Η πρόταση ευθυγραμμίζεται με τα στρατηγικά έγγραφα πολιτικής της Επιτροπής και του Συμβουλίου για την περίοδο 2024-2029. Ωστόσο, θα μπορούσε να βελτιωθεί με τη σαφή απαίτηση να προσδιοριστούν οι συμπληρωματικότητες με παρόμοια προγράμματα, καθώς μόνον ο αποτελεσματικός συντονισμός των προγραμμάτων μπορεί να διασφαλίσει τη βέλτιστη χρήση των κονδυλίων και την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης (σημεία [20-24](#)).

Ευελιξία του προϋπολογισμού: Η αύξηση του προϋπολογισμού του AgoraEU κατά 100 % σε τρέχουσες τιμές ή κατά 77 % σε τιμές 2025 σε σύγκριση με την τρέχουσα περίοδο δεν υποστηρίχθηκε από ποσοτική ανάλυση. Το πρόγραμμα AgoraEU καλύπτει πλέον ευρύτερο φάσμα δραστηριοτήτων με μεγαλύτερο προϋπολογισμό. Ως εκ τούτου, χρειάζεται ισχυρή διακυβέρνηση, διαφανή κατανομή της

χρηματοδότησης και αποτελεσματική παρακολούθηση και αξιολόγηση εντός ενός ενιαίου πλαισίου. Η πρόταση παρέχει ευελιξία για την ανακατανομή πόρων προς και από προγράμματα υπό επιμερισμένη διαχείριση, αλλά μένει να διαπιστωθεί αν μια τέτοια προσέγγιση θα συμβάλει στην εφαρμογή της πολιτικής ή θα περιοριστεί στη μεγαλύτερη απορρόφηση των κονδυλίων της ΕΕ. Θεωρούμε ότι στην πρόταση θα έπρεπε να προβλέπεται η απαίτηση κάθε απόφαση ανακατανομής να αιτιολογείται δεόντως και να λαμβάνεται σε συντονισμό μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Επιπλέον, στην πρόταση δεν ορίζονται, ενώ θα έπρεπε, η λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας και το ανώτατο όριο για τις τεχνικές και διοικητικές δαπάνες (σημεία 25-29).

Απλούστευση του προγράμματος και των διαδικασιών: Η ενοποίηση δύο προγραμμάτων σε ένα προσφέρει οφέλη από άποψη τόσο απλούστευσης όσο και κοινής διαχείρισης. Ωστόσο, θα ήταν χρήσιμο να διευκρινιστούν περαιτέρω οι μηχανισμοί μέσω των οποίων θα διασφαλιστούν οι συνεργίες μεταξύ των διάφορων σκελών του προγράμματος AgoraEU στο πλαίσιο της νέας δομής χρηματοδότησης (σημεία 30-31).

Πλαίσιο επιδόσεων: Επισημαίνουμε ότι οι δείκτες εκροής και αποτελέσματος που παρατίθενται στο παράρτημα Ι του προτεινόμενου πλαισίου επιδόσεων δεν φαίνεται να είναι επαρκείς για την αξιολόγηση των επιδόσεων όλων των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με το AgoraEU. Εντοπίσαμε επίσης μια σειρά αδυναμιών όσον αφορά τη σαφήνεια και τη συνάφεια των εν λόγω προτεινόμενων δεικτών. Για να διασφαλιστεί η δυνατότητα αξιολόγησης και απόδειξης της συμβολής του προγράμματος, θα ήταν αναγκαίο ένα σαφώς καθορισμένο πλαίσιο επιδόσεων, περισσότερο προσανατολισμένο στα αποτελέσματα, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης σαφών προτύπων για την ποιότητα, την αξιοπιστία και την ελεγχσιμότητα των δεδομένων. Ακόμη, όπως έχουμε συμπεράνει στο πλαίσιο παλαιότερων ελεγκτικών εργασιών μας, η χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με δαπάνες ενδέχεται να μην είναι ο καταλληλότερος μηχανισμός χρηματοδότησης σε ορισμένες περιπτώσεις, καθώς δεν βασίζεται εξ ορισμού στις επιδόσεις (σημεία 32-37).

Συμμόρφωση, διαφάνεια, λογοδοσία και ιχνηλασιμότητα των δαπανών: Η πρόταση: α) δεν περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων, και β) υποδεικνύει ως προκαθορισμένο τρόπο χορήγησης επιχορηγήσεων τη χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με τις δαπάνες ή, κατά περίπτωση, τις επιλογές απλουστευμένου κόστους, χωρίς να διευκρινίζει υπό ποιες περιστάσεις θα ήταν αναγκαία η χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους. Ωστόσο, χρειάζεται μεγαλύτερη σαφήνεια σχετικά με τη χρήση των μηχανισμών χρηματοδότησης, και η Επιτροπή πρέπει να αξιολογεί κατά περίπτωση ποια είναι η καταλληλότερη μορφή χρηματοδότησης. Επιπλέον, η πρόταση θα πρέπει να καθιστά σαφείς τους επιμέρους ρόλους και τις ρυθμίσεις λογοδοσίας και δικλίδων που απαιτούνται σε ενωσιακό και σε εθνικό επίπεδο για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (σημεία 40-45).

Εντολή ελέγχου του ΕΕΣ: Ο προτεινόμενος κανονισμός θα εφαρμόζεται βάσει άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης. Ζητούμε από τον νομοθέτη να αναφέρει σαφώς τα δικαιώματα ελέγχου μας στη νομοθετική πρόταση, μεταξύ άλλων και όσον αφορά τους δικαιούχους σε «*τρίτες χώρες*», δηλαδή εκτός του νομικού πλαισίου της ΕΕ (σημεία [46-50](#)).

Ενωσιακή προστιθέμενη αξία

- 13** Όπως έχουμε αναφέρει στην [επισκόπησή 03/2025](#) σχετικά με τις ευκαιρίες ενόψει του ΠΔΠ μετά το 2027, καθώς και στις γνώμες μας για το ΠΔΠ 2028-2034⁷, θεωρούμε ότι για να είναι πλήρως αποτελεσματική, η έννοια της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ πρέπει να γίνεται κατανοητή με τον ίδιο τρόπο από όλα τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και να αποτυπώνεται σε κατάλληλη ενωσιακή πολιτική δήλωση ή νομοθεσία. Με άλλα λόγια, η προστιθέμενη αξία της ΕΕ μπορεί να επιτυγχάνεται και να μετράται αποτελεσματικά μόνον εάν ορίζεται με σαφήνεια και εφαρμόζεται με συνέπεια. Στην [επισκόπησή 03/2025](#), επισημάναμε επίσης ότι η Επιτροπή δεν είχε ακόμη διενεργήσει αξιολόγηση της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας των προγραμμάτων της περιόδου 2021-2027.
- 14** Τον Φεβρουάριο του 2025, στην [ανακοίνωσή της σχετικά με την πορεία προς το προσεχές ΠΔΠ](#), η Επιτροπή είχε δηλώσει ότι ο μελλοντικός προϋπολογισμός της ΕΕ θα πρέπει να επικεντρωθεί στις κοινές προκλήσεις όπου οι δαπάνες σε ευρωπαϊκό επίπεδο παράγουν την υψηλότερη ενωσιακή προστιθέμενη αξία. Μολονότι, σύμφωνα με τις [κατευθυντήριες γραμμές](#) και την [εργαλειοθήκη](#) για τη βελτίωση της νομοθεσίας, η ενωσιακή προστιθέμενη αξία εκτιμάται μέσω εκτιμήσεων επιπτώσεων και αξιολογήσεων, επισημαίνουμε ότι ούτε το ισχύον νομικό πλαίσιο της ΕΕ ούτε οι προτάσεις της Επιτροπής για το επόμενο ΠΔΠ παρέχουν ορισμό της έννοιας της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας.
- 15** Η αιτιολογική έκθεση της πρότασης αναφέρεται στις ενδιάμεσες και τις εκ των υστέρων αξιολογήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Το 2025 η Επιτροπή δημοσίευσε:
- την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος CREA 2021-2027 μαζί με την εκ των υστέρων αξιολόγηση του CREA 2014-2020⁸ και
 - την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος CERV 2021-2027, καθώς και τις εκ των υστέρων αξιολογήσεις των προγραμμάτων που προηγήθηκαν, και συγκεκριμένα του

⁷ Γνώμες [01/2026](#), [02/2026](#), [06/2026](#), [07/2026](#), [08/2026](#), [09/2026](#), [10/2026](#) και [12/2026](#).

⁸ [SWD\(2025\) 418](#).

προγράμματος «Δικαιώματα, ισότητα και πολίτες» και του προγράμματος «Ευρώπη για τους πολίτες» για την περίοδο 2014-2020⁹.

16 Οι εξωτερικές μελέτες που υποστήριξαν τις αξιολογήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διαρθρώθηκαν γύρω από τα πέντε υποχρεωτικά κριτήρια αξιολόγησης που είχε ορίσει στις [κατευθυντήριες γραμμές](#) της για τη βελτίωση της νομοθεσίας: εκτός από την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη συνάφεια και τη συνοχή, εστίασαν επίσης στην ενωσιακή προστιθέμενη αξία των προγραμμάτων. Αυτή ορίζεται ως η πρόσθετη αξία που προκύπτει από την παρέμβαση της ΕΕ πέραν αυτής που θα είχε επιτευχθεί αποκλειστικά από τη δράση των κρατών μελών¹⁰ ή ως τα οφέλη που αποφέρει η δράση της ΕΕ, όπως οικονομίες κλίμακας ή αποδοτικότερη (με μικρότερο κόστος) επίτευξη των πολιτικών στόχων σε επίπεδο ΕΕ¹¹.

17 Σύμφωνα με τις αξιολογήσεις, τα κύρια στοιχεία που δημιούργησαν ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία για τα προγράμματα ήταν, μεταξύ άλλων:

- η βελτίωση της πρόσβασης σε ποικίλο ευρωπαϊκό περιεχόμενο και η στήριξη των οπτικοακουστικών φορέων και άλλων δημιουργικών και πολιτιστικών φορέων ώστε να επεκταθούν σε ευρωπαϊκό επίπεδο και να καταστούν περισσότερο ανταγωνιστικοί·
- η στήριξη της ανεξάρτητης ειδησεογραφικής κάλυψης των σχετικών με την ΕΕ θεμάτων·
- η ικανότητα χρηματοδότησης του έργου της κοινωνίας των πολιτών, συμβάλλοντας στην ανεξαρτησία της· και
- η ανάπτυξη αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών και η βελτίωση της διασυνοριακής συνεργασίας.

18 Στο νομοθετικό δημοσιονομικό ψηφιακό δελτίο που συνοδεύει την πρόταση, η Επιτροπή εκθέτει τις εκτιμήσεις της σχετικά με την προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης στους τομείς του προγράμματος, την εκ των προτέρων αιτιολόγηση της ανάληψης δράσης σε επίπεδο ΕΕ και την ενωσιακή προστιθέμενη αξία που αναμένεται να

⁹ [SWD\(2025\) 133](#).

¹⁰ [Κατευθυντήριες γραμμές](#) για τη βελτίωση της νομοθεσίας, σ. 25.

¹¹ Αυτόθι, σ. 34.

επιτευχθεί εκ των υστέρων. Σύμφωνα με την Επιτροπή, ο προτεινόμενος κανονισμός, μεταξύ άλλων:

- θα αντιμετωπίσει τις διακρατικές και κοινές προκλήσεις, παραδείγματος χάριν τις απειλές κατά της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης, τον κατακερματισμό των τομέων του πολιτισμού, της δημιουργίας και των μέσων ενημέρωσης από τα εθνικά και γλωσσικά σύνορα·
- θα προωθήσει τις αξίες της ΕΕ σε διεθνές επίπεδο·
- θα καλύψει την έλλειψη χρηματοδότησης και παρεχόμενων υπηρεσιών που δεν καλύπτεται σε επίπεδο κρατών μελών· και
- θα βελτιώσει την κινητικότητα των επαγγελματιών, ενισχύοντας τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Ωστόσο, η πρόταση δεν περιέχει ορισμό της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας.

19 Συνολικά, και όπως έχει ήδη αναφερθεί στην [επισκόπηση 01/2018](#) που εκπονήθηκε ενόψει του ΠΔΠ 2021-2027, θεωρούμε ότι η επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τον ορισμό της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας και η εφαρμογή του με συνέπεια, θα απέβαινε προς όφελος του δημόσιου διαλόγου και της λήψης αποφάσεων. Η απουσία τέτοιου ορισμού εξακολουθεί να δημιουργεί προβλήματα και, ως εκ τούτου, επαναλαμβάνουμε το ζήτημα αυτό σε σχέση με την υπό εξέταση πρόταση.

Ευθυγράμμιση των στόχων δαπανών με τις προτεραιότητες πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ

20 Η αιτιολογική έκθεση της πρότασης:

- περιγράφει τις αξίες της ΕΕ που διαμορφώνουν το πλαίσιο πολιτικής εντός του οποίου υποβάλλεται η πρόταση. Αυτές πρέπει να είναι «κοινές σε όλα τα κράτη μέλη και περιλαμβάνουν τη δημοκρατία, τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ισότητα, το κράτος δικαίου και τον πλουραλισμό, ενώ η πολιτιστική πολυμορφία και η ελευθερία της έκφρασης, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης και των καλλιτεχνών, κατοχυρώνονται και στον [Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ](#)»· και
- ευθυγραμμίζεται με τις [βασικές προτεραιότητες της Επιτροπής για την](#)

περίοδο 2024-2029 και με το στρατηγικό θεματολόγιο του Συμβουλίου για την περίοδο 2024-2029 που διαμορφώνουν το δημοσιονομικό και πολιτικό πλαίσιο εντός του οποίου υποβάλλεται η πρόταση.

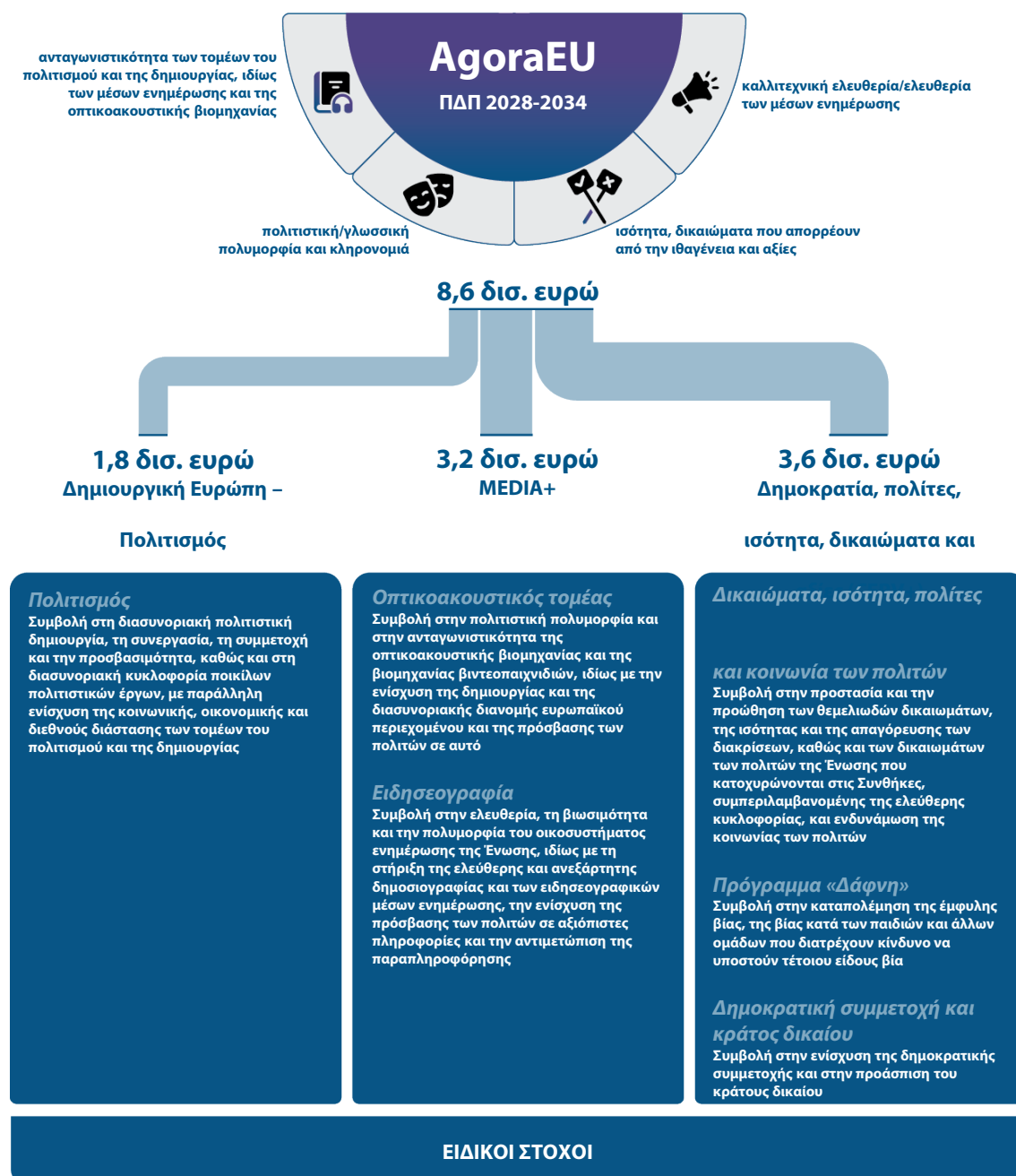
21 Η πρόταση για το AgoraEU βασίζεται στους γενικούς στόχους των κανονισμών για τα προγράμματα CREA και CERV του ΠΔΠ 2021-2027¹², και συγκεκριμένα:

- α) στην προώθηση της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας και κληρονομιάς,
- β) στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας, ιδίως της βιομηχανίας των μέσων ενημέρωσης και της οπτικοακουστικής βιομηχανίας,
- γ) στη διαφύλαξη της καλλιτεχνικής ελευθερίας και της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης και
- δ) στην προστασία και προώθηση της ισότητας, της ενεργού συμμετοχής στα κοινά, των δικαιωμάτων και των αξιών, όπως κατοχυρώνονται στις Συνθήκες και στον Χάρτη.

22 Οι τέσσερις γενικοί στόχοι υποδιαιρούνται σε ειδικούς στόχους, οι οποίοι ομαδοποιούνται σε τρία σκέλη, καθένα από τα οποία διαθέτει δικό του προϋπολογισμό (βλέπε [γράφημα 1](#)).

¹² COM(2025) 550, άρθρο 3.

Γράφημα 1 | Ο προϋπολογισμός και οι ειδικοί στόχοι του AgoraEU ανά σκέλος (ποσά σε τρέχουσες τιμές)

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του άρθρου 3 της πρότασης AgoraEU και της παραγράφου 3.2.1.1 του νομοθετικού δημοσιονομικού και ψηφιακού δελτίου.

23 Το πεδίο εφαρμογής των ειδικών στόχων του AgoraEU, σε σύγκριση με τους κανονισμούς για τα CREA και CERV του ΠΔΠ 2021-2027, είναι ευρύτερο από ό,τι στο παρελθόν:

- επεκτείνεται το σκέλος του MEDIA+ με συμπερίληψη των πτυχών της «ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης», του «εντοπισμού και της

καταπολέμησης της παραπληροφόρησης» και της αύξησης της «ανταγωνιστικότητας της οπτικοακουστικής βιομηχανίας και της βιομηχανίας βιντεοπαιχνιδιών» και

- προστίθεται στο σκέλος CERV+ η συμβολή στην προάσπιση του κράτους δικαίου, θεμελιώδης αρχή υπό το ΠΔΠ 2028-2034 για όλα τα ταμεία¹³, αλλά και εξέχον στοιχείο των δικαιωμάτων και των αξιών της ΕΕ, όπως κατοχυρώνονται στη ΣΛΕΕ¹⁴.

Σημειώνουμε ότι η επέκταση του πεδίου εφαρμογής ανταποκρίνεται στις εξελίξεις στο τοπίο των μέσων ενημέρωσης και στην ανάγκη περαιτέρω προστασίας της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου.

24 Ωστόσο, ένας από τους έξι ειδικούς στόχους, ο στόχος «Δημοκρατική συμμετοχή και κράτος δικαίου», προσεγγίζεται με γενικό τρόπο στην εκτίμηση επιπτώσεων, την αιτιολογική έκθεση και την πρόταση, καθώς δεν παρέχουν επαρκή οριοθέτηση σε σχέση με άλλα προγράμματα ώστε να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη της χρηματοδότησης. Σημειώνουμε ότι στην ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε πρόσφατα με τίτλο «Ευρωπαϊκή Ασπίδα Δημοκρατίας για την ενδυνάμωση ισχυρών και ανθεκτικών δημοκρατιών» απαριθμούνται τουλάχιστον άλλα έξι προγράμματα που θα χρηματοδοτήσουν έργα στον τομέα της «δημοκρατικής συμμετοχής» από διαφορετικές οπτικές γωνίες¹⁵. Επαναλαμβάνουμε την παρατήρηση που περιλαμβάνεται στη γνώμη της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου της Επιτροπής σχετικά με την εκτίμηση επιπτώσεων του προγράμματος ΑγοράΕΥ, σύμφωνα με την οποία στην πρόταση θα πρέπει να προσδιορίζεται ο τρόπος με τον οποίο θα διασφαλιστούν συνεργίες μεταξύ των διάφορων προγραμμάτων στο πλαίσιο της νέας δομής χρηματοδότησης¹⁶. Συνεπώς, η πρόταση θα πρέπει να προβλέπει απαίτηση για την ενίσχυση της συμπληρωματικότητας με παρόμοια χρηματοδοτικά προγράμματα στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2028-2034 και για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης.

¹³ COM(2025) 900.

¹⁴ ΣΛΕΕ, άρθρο 2.

¹⁵ JOIN(2025) 791, σ. 37. Τα προγράμματα αυτά είναι τα εξής: το πρόγραμμα «Δικαιοσύνη», το «Ορίζων Ευρώπη», το Erasmus+, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας, ο μηχανισμός «Παγκόσμια Ευρώπη» και τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης.

¹⁶ Γνώμη 11771/25 της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου σχετικά με την εκτίμηση επιπτώσεων της ενωσιακής χρηματοδότησης για τη διασυννοριακή εκπαίδευση και κατάρτιση, την αλληλεγγύη, τη νεολαία, τον πολιτισμό των μέσων ενημέρωσης και τους δημιουργικούς τομείς, τις αξίες και την κοινωνία των πολιτών, της 18ης Ιουλίου 2025.

Ευελιξία του προϋπολογισμού

- 25** Για την περίοδο 2028-2034, η Επιτροπή προτείνει αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού του ΠΔΠ κατά 59 % σε τρέχουσες τιμές (39 % σε τιμές 2025) σε σύγκριση με την περίοδο 2021-2027¹⁷. Όσον αφορά το AgoraEU, σχεδιάζει αύξηση του προϋπολογισμού κατά 100 % σε τρέχουσες τιμές ή κατά 77 % σε τιμές 2025 (βλέπε σημείο **08**). Ωστόσο, η εκτίμηση επιπτώσεων¹⁸ που συνοδεύει την πρόταση δεν περιέχει ποσοτική ανάλυση και δεν παρέχει σαφείς εξηγήσεις για την αύξηση αυτή. Σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η πρόταση θα πρέπει να περιλαμβάνει σαφείς χρηματοοικονομικές πληροφορίες και να τεκμηριώνει σε ποιον βαθμό δικαιολογείται η αύξηση της χρηματοδότησης, παραδείγματος χάριν, λόγω της επέκτασης του πεδίου εφαρμογής των επιλέξιμων δράσεων ή της αύξησης του αριθμού των χρηματοδοτούμενων δραστηριοτήτων ή των συμμετεχόντων, ή λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων του πληθωρισμού¹⁹.
- 26** Η πρόταση κατανέμει επίσης τον προϋπολογισμό του προγράμματος AgoraEU, ο οποίος ανέρχεται σε 8,6 δισεκατομμύρια ευρώ σε τρέχουσες τιμές, ανά σκέλος: 1,8 δισεκατομμύρια ευρώ για το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη – σκέλος «Πολιτισμός», 3,2 δισεκατομμύρια ευρώ για το MEDIA+ και 3,6 δισεκατομμύρια ευρώ για το CERV+²⁰ (βλέπε **γράφημα 1**). Σημειώνουμε ότι αυτή η κατανομή των κονδυλίων ανά σκέλος δεν περιλαμβάνεται στην ίδια την πρόταση, αλλά στο νομοθετικό δημοσιονομικό και ψηφιακό δελτίο που την συνοδεύει.
- 27** Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πρόταση, στόχος του κανονισμού είναι η ενίσχυση της ευελιξίας και της ικανότητας του προϋπολογισμού να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες και στα αναδυόμενα προβλήματα μέσω του εξορθολογισμού της παρέμβασης της ΕΕ στους τομείς του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης και της ισότητας, των πολιτών, των δικαιωμάτων και των αξιών²¹. Η συγχώνευση των προγραμμάτων θα επιτρέψει στην Επιτροπή να μετατοπίζει την εστίασή της και να παρεμβαίνει σε άλλους τομείς προτεραιότητας που ενδεχομένως προκύψουν. Ωστόσο, οι αλλαγές αυτές μειώνουν την προβλεψιμότητα για τις εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή. Σημαντικές αλλαγές στα προγράμματα μπορούν επίσης να

¹⁷ COM(2025) 571.

¹⁸ SWD(2025) 550.

¹⁹ Γνώμη 03/2026 σχετικά με το ΠΔΠ για τα έτη 2028 έως 2034, σημείο 20.

²⁰ COM(2025) 550, νομοθετικό δημοσιονομικό και ψηφιακό δελτίο, παράγραφος 3.2.1.1.

²¹ Αυτόθι, αιτιολογική έκθεση, σ. 3.

διαταράξουν τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και να υπονομεύσουν τη σταθερότητα που είναι αναγκαία για την αποτελεσματική υλοποίηση της πολιτικής. Τυχόν αποφάσεις για ανακατανομή κονδυλίων θα πρέπει να λαμβάνονται σε συντονισμό μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Ο διάλογος αυτός είναι σημαντικός για τη διασφάλιση της λογοδοσίας και της ευθυγράμμισης της χρηματοδότησης με τις τοπικές ανάγκες.

28 Όσον αφορά την ευελιξία και την εκτέλεση του προϋπολογισμού, η πρόταση εξακολουθεί να παρέχει —όπως και κατά την περίοδο 2021-2027²²— πλήρη ευελιξία στη μεταφορά χρηματοδοτικών πόρων από και προς τα προγράμματα επιμερισμένης διαχείρισης ενός κράτους μέλους (κατόπιν αιτήματος του κράτους μέλους), για να χρησιμοποιηθούν «*προς όφελος του οικείου κράτους μέλους*»²³. Στην *ειδική έκθεσή 18/2025*²⁴ συστήσαμε στην Επιτροπή «*να καθορίσει τα βασικά στάδια και τους ρόλους στις διαδικασίες ανακατανομής και αναπροσδιορισμού των προτεραιοτήτων κατά τον προσδιορισμό των δημοσιονομικών πόρων για την αντιμετώπιση νέων αναγκών*». Όσον αφορά το πρόγραμμα «AgoraEU», μένει να διαπιστωθεί αν η προτεινόμενη προσέγγιση θα συμβάλει στην υλοποίηση της πολιτικής ή αν θα περιοριστεί στην προώθηση της μεγαλύτερης απορρόφησης των κονδυλίων της ΕΕ. Θεωρούμε ότι η πρόταση πρέπει να απαιτεί τη δέουσα αιτιολόγηση της ανακατανομής σε κάθε περίπτωση και ότι πρέπει να καθοριστούν όρια στο ύψος της χρηματοδότησης που μπορεί να διοχετευθεί προς/από προγράμματα επιμερισμένης διαχείρισης. Βλέπε επίσης τις γνώμες μας σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο²⁵ και το Erasmus+²⁶.

29 Επιπλέον, η πρόταση δεν είναι επαρκώς συγκεκριμένη όσον αφορά τις δύο ακόλουθες πτυχές.

- Προβλέπει τη δυνατότητα εγγραφής πιστώσεων στον προϋπολογισμό της ΕΕ για την περίοδο μετά το 2034, ώστε «*να καταστεί δυνατή η διαχείριση δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του προγράμματος*»²⁷. Ωστόσο, δεν αναφέρει για πόσα χρόνια θα επιτρέπεται αυτό, φερ' ειπείν για δύο ή τρία χρόνια μετά τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας. Τέτοια ρύθμιση δεν προβλεπόταν ούτε στα δύο

²² Κανονισμός (ΕΕ) 2021/818, άρθρο 8, παράγραφος 7· κανονισμός (ΕΕ) 2021/692, άρθρο 7, παράγραφος 11.

²³ COM(2025) 550, άρθρο 12, παράγραφος 2.

²⁴ Ειδική έκθεση 18/2025 σχετικά με την ευελιξία του προϋπολογισμού της ΕΕ, σύσταση 3.

²⁵ Γνώμη 09/2026, σημεία 64 και 65.

²⁶ Γνώμη 12/2026, σημείο 27.

²⁷ COM(2025) 550, άρθρο 11, παράγραφος 3.

προηγούμενα προγράμματα. Παρέχεται έτσι στην Επιτροπή περιθώριο διακριτικής ευχέρειας κατά την υλοποίηση του προγράμματος AgoraEU, που θα μπορούσε να επηρεάσει τις μελλοντικές πιστώσεις του προϋπολογισμού και τις πληρωμές.

- Επιτρέπει επίσης τη διάθεση μέρους του προϋπολογισμού για τεχνική και διοικητική βοήθεια²⁸, χωρίς ωστόσο να θέτει ανώτατο όριο στο ποσό ή κατ' αποκοπή ποσοστό για κάθε αίτηση πληρωμής. Η ίδια γενική προσέγγιση εφαρμόστηκε και στα δύο προηγούμενα προγράμματα. Θεωρούμε αναγκαίο να τεθεί όριο στη χρηματοδότηση της τεχνικής και διοικητικής βοήθειας, ώστε να μην επηρεαστούν αρνητικά άλλα έργα τα οποία υπό διαφορετικές συνθήκες θα χρηματοδοτούνταν από το πρόγραμμα.

Ως εκ τούτου, προτείνουμε τα ζητήματα αυτά να αντιμετωπιστούν στην πρόταση.

Απλούστευση του προγράμματος και των διαδικασιών

- 30** Με βάση τα αποτελέσματα των εκ των υστέρων αξιολογήσεων των προγραμμάτων CREA και CERV και της εκτίμησης επιπτώσεων της πρότασης, η συγχώνευση των δύο προγραμμάτων έχει ως στόχο την ενίσχυση του συντονισμού και της ευελιξίας, αυξάνοντας τον αντίκτυπο του προϋπολογισμού της ΕΕ, τη διασφάλιση της βέλτιστης ισορροπίας μεταξύ απλούστευσης και πολιτικής συνάφειας και την ενίσχυση της δράσης σχετικά με τις οριζόντιες προτεραιότητες και συνεργίες.
- 31** Γενικός στόχος της Επιτροπής είναι να μειωθεί ο αριθμός των προγραμμάτων για λόγους απλούστευσης²⁹. Επιπλέον, σύμφωνα και με τις [πολιτικές κατευθύνσεις](#) για την περίοδο 2024-2029, το πρόγραμμα ακολουθεί την αρχή της «χρηματοδότησης βάσει πολιτικής», συγκεντρώνοντας τα προγράμματα που αποσκοπούν στην προστασία του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης και των αξιών της ΕΕ³⁰. Η ενοποίηση δύο προγραμμάτων σε ένα έχει δυνητικά οφέλη, όπως ο επιμερισμός της διαχείρισης. Ωστόσο, θεωρούμε ότι θα ήταν χρήσιμο να καθοριστούν με σαφήνεια στην πρόταση οι συνεργίες που αναμένεται να προκύψουν στο πλαίσιο των γενικών και των ειδικών

²⁸ Αυτόθι, άρθρο 11, παράγραφος 4· νομοθετικό δημοσιονομικό και ψηφιακό δελτίο, παράγραφος 3.2.1.1.

²⁹ SWD(2025) 570, σύνοψη, σ. 2.

³⁰ COM(2025) 550, αιτιολογική έκθεση, σ. 16.

στόχων του προγράμματος, οι οποίες δεν λαμβάνονται επαρκώς υπόψη στην εκτίμηση επιπτώσεων.

Πλαίσιο επιδόσεων

- 32** Το AgoraEU πρόκειται να υλοποιηθεί σύμφωνα με τον προτεινόμενο κανονισμό για τις επιδόσεις³¹, με τον οποίο θεσπίζεται το [πλαίσιο επιδόσεων](#) για τον προϋπολογισμό της περιόδου 2028-2034, συμπεριλαμβανομένων κανόνων για την παρακολούθηση και την αναφορά στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις των προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων της ΕΕ, καθώς και για την αξιολόγηση των προγραμμάτων. Ο εν λόγω προτεινόμενος κανονισμός αποτελεί αντικείμενο χωριστής γνώμης του ΕΕΣ³². Στην παρούσα ενότητα αναλύουμε επιλεγμένα μόνο στοιχεία³³ του προτεινόμενου κανονισμού για τις επιδόσεις, τα οποία σχετίζονται άμεσα με το AgoraEU.
- 33** Για καθένα από τα πεδία παρέμβασης του προτεινόμενου [πλαισίου επιδόσεων](#), η Επιτροπή προσδιόρισε έναν ή περισσότερους πιθανούς δείκτες εκροής και αποτελέσματος, όχι όμως και δείκτες αντικτύπου. Στην [επισκόπηση 03/2025](#) επισημάνσαμε ότι τα πλαίσια επιδόσεων θα πρέπει να καλύπτουν, επιπλέον των εκροών, τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο. Στο πλαίσιο αυτό, σημειώνουμε επίσης την έκκληση του Κοινοβουλίου στο [ψήφισμά](#) του της 16ης Ιανουαρίου 2024 για «*καλύτερη ισορροπία μεταξύ των ποσοτικών (ο αριθμός των δικαιούχων και των υποστηριζόμενων έργων) και των ποιοτικών στόχων στο πλαίσιο του προγράμματος*».
- 34** Διαπιστώσαμε ότι στην πρόταση για το AgoraEU δεν προσδιορίζονται τα πεδία παρέμβασης και οι δείκτες επιδόσεων από το παράρτημα Ι του προτεινόμενου [πλαισίου επιδόσεων](#) που ισχύουν για το πρόγραμμα. Ωστόσο, εντοπίσαμε εκείνα που θα μπορούσαν να έχουν κάποια συνάφεια (βλέπε [πίνακα 1](#)).

³¹ COM(2025) 545.

³² Γνώμη 10/2026.

³³ COM(2025) 550, αιτιολογική έκθεση, σελίδα 17, αιτιολογική σκέψη 35.

Πίνακας 1 | Πεδία παρέμβασης δυνητικά συναφή με τη μέτρηση των επιδόσεων του AgoraEU

Σκέλος	Πεδία παρέμβασης
Πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» – Σκέλος «Πολιτισμός»	87 «Δημιουργικές, πολιτιστικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες και υπηρεσίες»
Σκέλος MEDIA+	89 «Ελευθερία και πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης, βιωσιμότητα των μέσων ενημέρωσης και πρόσβαση σε ειδησεογραφικό περιεχόμενο» 90 «Ενίσχυση του εντοπισμού και της αντιμετώπισης της παραπληροφόρησης και του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας» 91 «Μέσα και ψυχαγωγία: στήριξη της δημιουργίας, της κυκλοφορίας και της πρόσβασης σε οπτικοακουστικά έργα»
Σκέλος CERV+	417 «Δικαιώματα των καταναλωτών και προστασία των καταναλωτών» 418 «Οργανώσεις και κινήματα για τα δικαιώματα των γυναικών και κυβερνητικοί οργανισμοί» 419 «Εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών και άλλων ομάδων κινδύνου και μέτρα για τη στήριξη των θυμάτων και των επιζώντων έμφυλης βίας» 420 «Ελευθερία της έκφρασης και προώθηση της πρόσβασης σε δημόσιες πληροφορίες» 421 «Προώθηση της δραστηριοποίησης και της συμμετοχής των πολιτών» 422 «Στήριξη των θεμελιωδών δικαιωμάτων, του κράτους δικαίου, της ισότητας, των μέτρων κατά των διακρίσεων, των ψηφιακών δικαιωμάτων και της προστασίας των δεδομένων» 423 «Στήριξη των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των πληροφοριοδοτών δημοσίου συμφέροντος» 424 «Στήριξη στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών» 425 «Συνδρομή σε κοινοβούλια και πολιτικά κόμματα σε τρίτες χώρες» 426 «Στήριξη των εκλογικών διαδικασιών σε τρίτες χώρες» 427 «Στήριξη συμπεριληπτικών πολιτικών για την ισότητα των φύλων»

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του παραρτήματος Ι του προτεινόμενου [πλαισίου επιδόσεων](#).

35 Όσον αφορά τους δείκτες εκροής και αποτελέσματος των πεδίων παρέμβασης που ενδέχεται να σχετίζονται με το AgoraEU, διαπιστώσαμε ότι δεν έχουν αντιστοιχιστεί δείκτες αποτελέσματος με πέντε από τα πεδία παρέμβασης. Αυτά είναι τα πεδία παρέμβασης 418 «Οργανώσεις και κινήματα για τα δικαιώματα των γυναικών και κυβερνητικοί οργανισμοί», 424 «Στήριξη στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών»,

425 «Συνδρομή σε κοινοβούλια και πολιτικά κόμματα σε τρίτες χώρες», 426 «Στήριξη των εκλογικών διαδικασιών σε τρίτες χώρες» και 427 «Στήριξη συμπεριληπτικών πολιτικών για την ισότητα των φύλων».

36 Διαπιστώσαμε επίσης ότι, ακόμη και όπου έχουν καθοριστεί δείκτες αποτελέσματος, ενίοτε είναι διατυπωμένοι κατά τρόπο ευρύ και ενδέχεται να μην αποτυπώνουν τις άμεσες συνέπειες των υποστηριζόμενων δραστηριοτήτων. Παραδείγματος χάριν, ο/οι δείκτης/-ες αποτελέσματος για το πεδίο παρέμβασης:

- 420 «Αριθμός ατόμων που έλαβαν μέρος στις δραστηριότητες» μετρά τη συμμετοχή, αλλά δεν καταδεικνύει κατά πόσο το πρόγραμμα έχει βελτιώσει την ελευθερία της έκφρασης (βλέπε [πίνακα 2](#)).
- 422 «Ευαισθητοποίηση σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα», «Ευαισθητοποίηση σχετικά με τις αρχές του κράτους δικαίου» και «Ευαισθητοποίηση των πολιτών και των οργανώσεων σχετικά με τον γενικό κανονισμό για την προστασία δεδομένων» δεν είναι μετρήσιμοι.

Πίνακας 2 | Παράδειγμα δείκτη αποτελέσματος που δεν έχει καθοριστεί με σαφήνεια σε σχέση με το AgoraEU

Πεδίο παρέμβασης	Δείκτες εκροής	Δείκτες αποτελέσματος
420 «Ελευθερία της έκφρασης και προώθηση της πρόσβασης σε δημόσιες πληροφορίες»	— «Αριθμός οντοτήτων που αφορούν οι δραστηριότητες στήριξης και ανάπτυξης ικανοτήτων – ανά είδος οντότητας (οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και άλλες οντότητες)» — «Αριθμός υποστηριζόμενων έργων»	— «Αριθμός ατόμων που αφορούν οι δραστηριότητες – ανά φύλο»

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του παραρτήματος Ι του προτεινόμενου [πλαισίου επιδόσεων](#).

37 Επιπλέον, η πρόταση θα πρέπει να συμπληρωθεί με καθοδήγηση όσον αφορά τη μεθοδολογία για τη συλλογή, την επαλήθευση και τη συγκέντρωση αυτών των δεδομένων. Ελλείψει σαφών προτύπων για την ποιότητα, την αξιοπιστία και την ελεγχσιμότητα των δεδομένων, υπάρχει κίνδυνος οι πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις να μην επαρκούν για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του προγράμματος.

- 38** Επαναλαμβάνουμε επίσης³⁴ ότι η χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με δαπάνες ενδέχεται να μην είναι ο καταλληλότερος μηχανισμός χρηματοδότησης σε ορισμένες περιπτώσεις, καθώς δεν βασίζεται εξ ορισμού στις επιδόσεις.
- 39** Συνολικά, οι αδυναμίες αυτές ενέχουν τον κίνδυνο το πλαίσιο επιδόσεων να επικεντρωθεί στην παρακολούθηση της εφαρμογής και όχι στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, της οικονομικής αποδοτικότητας και της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας. Ένα περισσότερο προσανατολισμένο στα αποτελέσματα και σαφέστερα καθορισμένο πλαίσιο επιδόσεων θα ήταν αναγκαίο για να διασφαλιστεί, ιδίως, ότι η συμβολή του προγράμματος στη δημοκρατική ανθεκτικότητα και στα θεμελιώδη δικαιώματα μπορεί να αξιολογηθεί και να αποδειχθεί.

Συμμόρφωση, διαφάνεια, λογοδοσία και ιχνηλασιμότητα των δαπανών

- 40** Η πρόταση για το AgoraEU δεν περιλαμβάνει διατάξεις για τα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων. Αναφέρει μόνον ότι το πρόγραμμα πρέπει να υλοποιηθεί σύμφωνα με τον [δημοσιονομικό κανονισμό](#) υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση, χωρίς αναφορά στα συγκεκριμένα άρθρα που θα εφαρμόζονται. Μολονότι ο [δημοσιονομικός κανονισμός](#) αποτελεί την κύρια νομική πράξη για την εκτέλεση των κονδυλίων της ΕΕ, θεωρούμε ότι η απουσία σαφούς αναφοράς στην πρόταση στα άρθρα σχετικά με τα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων ενέχει κινδύνους για τη συμμόρφωση, τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και την ιχνηλασιμότητα των δαπανών, συμπεριλαμβανομένων κινδύνων για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.
- 41** Σύμφωνα με την πρόταση, η στήριξη προς τους δικαιούχους θα πρέπει να παρέχεται ως χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με τις δαπάνες ή, «κατά περίπτωση», με τη χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους (βλέπε σημείο [09](#)). Ωστόσο, δεν καθορίζονται σαφώς οι περιστάσεις υπό τις οποίες θα ήταν αναγκαία ή θα ενδείκνυτο η χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους. Επαναλαμβάνουμε επίσης ότι η χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με τις δαπάνες ενδέχεται να μην είναι ο καταλληλότερος μηχανισμός χρηματοδότησης σε ορισμένες περιπτώσεις (λαμβανομένων υπόψη των ευρημάτων του ελέγχου μας όσον αφορά τον ΜΑΑ στην [επισκόπηση 02/2025](#) σχετικά με την άντληση διδαγμάτων από τις αδυναμίες του ΜΑΑ και στην [επισκόπηση 03/2025](#)), καθώς στερείται διαφάνειας και χαρακτηρίζεται από ανεπαρκείς ρυθμίσεις λογοδοσίας και δικλίδων. Ως εκ

³⁴ [Επισκόπηση 02/2025](#) σχετικά με την άντληση διδαγμάτων από τις αδυναμίες του ΜΑΑ και [επισκόπηση 03/2025](#).

τούτου, προτείνουμε στην Επιτροπή να αξιολογεί προσεκτικά, κατά περίπτωση, αν αυτή η επιλογή χρηματοδότησης είναι κατάλληλη για το μεγαλύτερο μέρος των προτεινόμενων δαπανών. Θα πρέπει επίσης να υπάρχει μεγαλύτερη σαφήνεια όσον αφορά τη χρήση των μηχανισμών χρηματοδότησης, καθώς και σχετικά με τους ρόλους και τις ρυθμίσεις λογοδοσίας που απαιτούνται σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, ώστε να διασφαλίζεται ικανοποιητικό επίπεδο συμμόρφωσης, χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, διαφάνειας, λογοδοσίας και ιχνηλασιμότητας στον τρόπο με τον οποίο δαπανώνται τα κονδύλια.

42 Ο προτεινόμενος κανονισμός επιτρέπει την επιστροφή των επιλέξιμων δαπανών που έχουν όντως πραγματοποιηθεί ως εξαίρεση στην υποχρεωτική εφαρμογή της χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες ή επιλογών απλουστευμένου κόστους, όταν θεωρείται ότι οι στόχοι μιας δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν διαφορετικά. Ωστόσο, στην πρόταση δεν παρέχονται λεπτομερέστερα στοιχεία σχετικά με τον τρόπο αξιολόγησης του πότε η χρηματοδότηση πρέπει να λαμβάνει τη μορφή επιστροφής επιλέξιμων δαπανών που όντως πραγματοποιήθηκαν. Επιπλέον, επισημαίνουμε ότι η εξαίρεση αυτή προτείνεται για τα προγράμματα του AgoraEU που τελούν υπό την άμεση ή έμμεση διαχείριση της Επιτροπής και όχι για προγράμματα υπό επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη, όπως το Ευρωπαϊκό Ταμείο³⁵.

43 Ωστόσο, ανεξάρτητα από τον τρόπο υλοποίησης και χρηματοδότησης που θα επιλεγεί τελικά, υπογραμμίζουμε τη σημασία της διασφάλισης ικανοποιητικού επιπέδου συμμόρφωσης, διαφάνειας, λογοδοσίας και ιχνηλασιμότητας, καθώς και χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης σε σχέση με τον τρόπο με τον οποίο δαπανώνται τα κονδύλια.

44 Σημειώνουμε ότι, κατά την τελευταία πενταετία, η ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών³⁶, η ΓΔ Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού και ο EACEA, ο οποίος υλοποιεί τμήματα των δύο προγραμμάτων της περιόδου 2021-2027 (CREA και CERV), αναφέρουν ποσοστά σφάλματος κάτω του ορίου σημαντικότητας του 2 % στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων. Για την ίδια περίοδο, η ΓΔ Δικαιοσύνης και Καταναλωτών ανέφερε επίσης υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος περίπου 2 %, με εξαίρεση το 2024 που αυτό ανήλθε σε 3,1 %. Σημειώνουμε ότι, στο πλαίσιο των ετήσιων ελεγκτικών εργασιών μας σχετικά με τα προγράμματα CREA και CERV της περιόδου 2021-2027 για τη δήλωση διασφάλισης, εντοπίσαμε μικρό αριθμό ποσοτικοποιήσιμων σφαλμάτων, όπως μη επιλέξιμες δαπάνες.

³⁵ Γνώμη 09/2026.

³⁶ Για τη ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών αυτό ισχύει όσον αφορά το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη».

- 45** Στο δείγμα της [ειδικής έκθεσης 11/2025](#) σχετικά με τη διαφάνεια στη χρηματοδότηση ΜΚΟ από την ΕΕ συμπεριλήφθηκαν οντότητες που επωφελήθηκαν από τα προγράμματα CREA και CERV υπό το ΠΔΠ 2021-2027. Η σύσταση 2 της εν λόγω έκθεσης αναφερόταν στις πληροφορίες που γνωστοποιούνται στο σύστημα δημοσιονομικής διαφάνειας. Το ΕΕΣ συνέστησε στην Επιτροπή «να βελτιώσει την πληρότητα και τον έγκαιρο χαρακτήρα τους, αυξάνοντας τη συχνότητα των επικαιροποιήσεων και καλύπτοντας τους δεύτερου επιπέδου αποδέκτες κονδυλίων της ΕΕ στο πλαίσιο της άμεσης και της έμμεσης διαχείρισης». Στην πρόταση δεν εντοπίσαμε διατάξεις που να ανταποκρίνονται στην εν λόγω σύσταση σε σχέση με δράσεις χρηματοδοτούμενες από το CREA και το CERV+.

Εντολή ελέγχου του ΕΕΣ

- 46** Νομική βάση του προτεινόμενου κανονισμού είναι η [ΣΛΕΕ](#) και, μετά την έγκρισή του, ο [δημοσιονομικός κανονισμός](#) θα καλύπτει την εφαρμογή του. Ως εκ τούτου, στο ΕΕΣ παρέχεται ολοκληρωμένη εντολή για τον έλεγχο της κανονικότητας των δαπανών της ΕΕ, καθώς και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης όλων των πολιτικών και των προγραμμάτων της.
- 47** Αναφορά στα δικαιώματα ελέγχου του ΕΕΣ γίνεται στην αιτιολογική σκέψη 34 του προτεινόμενου κανονισμού, όπου αναφέρεται ότι πρόσωπα ή οντότητες που είναι αποδέκτες κονδυλίων της Ένωσης πρέπει να συνεργάζονται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της, να παρέχουν τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται, μεταξύ άλλων, στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και να διασφαλίζουν ότι τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.
- 48** Το δικαίωμα αυτό επεκτείνεται επίσης στους τελικούς αποδέκτες των κονδυλίων του προγράμματος AgoraEU, ώστε να εξασφαλίζεται ολοκληρωμένη εποπτεία. Προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση των τελικών αποδεκτών με τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις όσον αφορά τα δικαιώματα ελέγχου μας, συνιστούμε στην Επιτροπή να απαιτεί οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμφωνία επιχορήγησης της ΕΕ να αντικατοπτρίζονται επίσης σε όλες τις συμφωνίες που συνάπτουν οι δικαιούχοι με τρίτους ή τουλάχιστον στους κανόνες που κοινοποιούν σε τρίτους.
- 49** Το άρθρο 14 της πρότασης για το AgoraEU αναφέρεται σε «*τρίτες χώρες*» και αναφέρει ότι «*η τρίτη χώρα παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται βάσει των κανονισμών (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 (δημοσιονομικός κανονισμός) και (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013, και εγγυάται ότι οι αποφάσεις αναγκαστικής εκτέλεσης που επιβάλλουν χρηματική υποχρέωση βάσει του άρθρου 299 της ΣΛΕΕ, καθώς και οι*

αποφάσεις και οι διατάξεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι εκτελεστές». Ωστόσο, στο άρθρο αυτό δεν αναφέρονται ρητά τα δικαιώματα ελέγχου του ΕΕΣ, σε αντίθεση με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/818 για το πρόγραμμα CREA 2021-2027, και το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/692 για το πρόγραμμα CERV 2021-2027. Αυτό σημαίνει ότι το άρθρο 14 της πρότασης για το AgoraEU ενδέχεται να μην καθιστά επαρκώς σαφή την έκταση των δικαιωμάτων ελέγχου του ΕΕΣ στους αναγνώστες σε «τρίτες χώρες».

50 Όπως έχουμε ήδη αναφέρει στη γνώμη 02/2024 σχετικά με το πρόγραμμα για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία, τυχόν συμφωνίες ανάθεσης αρμοδιοτήτων που υπογράφονται από την Επιτροπή θα πρέπει επίσης να διαφυλάττουν τα δικαιώματα ελέγχου μας. Κατά συνέπεια, στις συμφωνίες με τις εντεταλμένες οντότητες θα πρέπει να περιλαμβάνονται ρήτρες ελέγχου. Επιπλέον, θα πρέπει να αποφευχθεί η δημιουργία μηχανισμών εκτός προϋπολογισμού, οι οποίοι έχουν στο παρελθόν περιπλέξει τις εντολές ελέγχου.

Η παρούσα γνώμη εγκρίθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 26ης Φεβρουαρίου 2026.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Tony Murphy
Πρόεδρος

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι – Κατάλογος των δημοσιεύσεων του ΕΕΣ που ελήφθησαν υπόψη κατά την κατάρτιση της παρούσας γνώμης

Ετήσιες εκθέσεις

Ετήσιες εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για τα οικονομικά έτη 2020-2024

Ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τους οργανισμούς της ΕΕ για τα οικονομικά έτη 2020-2024

Ειδικές εκθέσεις

Ειδική έκθεση 18/2025, Ευελιξία του προϋπολογισμού της ΕΕ – Υπερβολικά περίπλοκο πλαίσιο, που όμως επέτρεψε την αντιμετώπιση απρόβλεπτων προκλήσεων

Ειδική έκθεση 11/2025, Διαφάνεια στη χρηματοδότηση ΜΚΟ από την ΕΕ – Παρά την πρόοδο, η συνολική εικόνα δεν είναι ακόμη αξιόπιστη

Ειδική έκθεση 22/2024, Διπλή χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ – Τα συστήματα δικλίδων δεν διαθέτουν ουσιώδη στοιχεία για τον μετριασμό του αυξημένου κινδύνου που απορρέει από το μη βασιζόμενο στις δαπάνες μοντέλο του ΜΑΑ

Ειδική έκθεση 03/2024, Το κράτος δικαίου στην ΕΕ – Βελτιωμένο πλαίσιο για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, χωρίς όμως να έχουν εξαλειφθεί οι κίνδυνοι

Επισκοπήσεις

Επισκόπηση 04/2025, Το μέλλον της πολιτικής συνοχής της ΕΕ: Μαθαίνοντας από το παρελθόν

Επισκόπηση 03/2025, Ευκαιρίες ενόψει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου μετά το 2027

Επισκόπηση 02/2025, Προσανατολισμός στις επιδόσεις, λογοδοσία και διαφάνεια – άντληση διδαγμάτων από τις αδυναμίες του ΜΑΑ

Επισκόπηση 03/2021, Οικονομικές εισφορές χωρών εκτός ΕΕ προς την ΕΕ και τα κράτη μέλη

Επισκόπηση 01/2018, Future of EU finances: reforming how the EU budget operates

Γνώμες

Γνώμη 12/2026 όσον αφορά την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος Erasmus+ για την περίοδο 2028-2034 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/817 και (ΕΕ) 2021/888 [COM(2025) 549 final]

Γνώμη 10/2026 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου παρακολούθησης των δαπανών και επιδόσεων του προϋπολογισμού και άλλων οριζόντιων κανόνων για τα προγράμματα και τις δραστηριότητες της Ένωσης [COM(2025) 545 final]

Γνώμη 09/2026 σχετικά με την πρόταση κανονισμού 2025/0240 (COD) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, τη γεωργία και την ύπαιθρο, την αλιεία και τη θάλασσα, την ευημερία και την ασφάλεια για την περίοδο 2028-2034 και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 και του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 [COM(2025) 565 final]

Γνώμη 08/2026 όσον αφορά την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος για την ενιαία αγορά και τα τελωνεία για την περίοδο 2028-2034 και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/444, (ΕΕ) 2021/690, (ΕΕ) 2021/785, (ΕΕ) 2021/847 και (ΕΕ) 2021/1077 [COM(2025) 590 final]

Γνώμη 07/2026 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη» [COM(2025) 551 final]

Γνώμη 06/2026 όσον αφορά την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της Ένωσης και την παροχή ενωσιακής στήριξης για δράσεις ετοιμότητας και αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας, και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ (μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης) [COM(2025) 548 final]

Γνώμη 05/2026 σχετικά με τις προτάσεις κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό των όρων εφαρμογής της ενωσιακής στήριξης στην κοινή γεωργική πολιτική για την περίοδο από το 2028 έως το 2034 και κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά το πρόγραμμα για την προώθηση της κατανάλωσης οπωροκηπευτικών και γάλακτος στα σχολεία (πρόγραμμα της ΕΕ για τα σχολεία), τις τομεακές παρεμβάσεις, [...], τους κανόνες σχετικά με τον εφοδιασμό σε περιόδους έκτακτης ανάγκης και σοβαρών κρίσεων και τις εγγυήσεις [COM(2025) 553 final και COM(2025) 560 final]

Γνώμη 04/2026 σχετικά με την πρόταση απόφασης για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης [COM(2025) 574 final]

Γνώμη 03/2026 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2028-2034 [COM(2025) 571 final]

Γνώμη 02/2026 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο 2028-2034, τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695 [COM(2025) 543 final]

Γνώμη 01/2026 όσον αφορά την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας (ETA), συμπεριλαμβανομένου του ειδικού προγράμματος για δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας στον τομέα της άμυνας, την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/522, (ΕΕ) 2021/694, (ΕΕ) 2021/697, (ΕΕ) 2021/783, την κατάργηση διατάξεων των κανονισμών (ΕΕ) 2021/696, (ΕΕ) 2023/588 και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) [EDIP] [SEC(2025) 555 final, SWD(2025) 555 final, SWD(2025) 556 final]

Γνώμη 02/2024 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία και πλαισίου μέτρων με σκοπό τη διασφάλιση της έγκαιρης διαθεσιμότητας και προμήθειας αμυντικών προϊόντων («EDIP»)

Συντομογραφίες

Συντομογραφία	Ορισμός/επεξήγηση
CERV	Πρόγραμμα «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες»
CREA	Πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη»
EACEA	Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού
ΠΔΠ	Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο
ΣΛΕΕ	Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Γλωσσάριο

Όρος	Ορισμός/επεξήγηση
AgoraEU	Πρόγραμμα της ΕΕ για τη στήριξη του πολιτισμού, των μέσων ενημέρωσης και της κοινωνίας των πολιτών.
Άμεση διαχείριση	Διαχείριση ταμείου ή προγράμματος της ΕΕ αποκλειστικά από την Επιτροπή. Αντιδιαστέλλεται με την επιμερισμένη ή την έμμεση διαχείριση.
Δημοσιονομικός κανονισμός	Κύριο σύνολο κανόνων που διέπουν τον τρόπο με τον οποίο διαμορφώνεται και χρησιμοποιείται ο προϋπολογισμός της ΕΕ, καθώς και τις συνδεδεμένες διαδικασίες, όπως οι εσωτερικές δικλίδες, η υποβολή στοιχείων, ο έλεγχος και η απαλλαγή.
Εκτελεστικός οργανισμός	Οργανισμός τον οποίο συστήνει και διαχειρίζεται η Επιτροπή, για περιορισμένο χρονικό διάστημα, προκειμένου να εκτελέσει, για λογαριασμό της και υπ' ευθύνη της, συγκεκριμένα καθήκοντα που αφορούν προγράμματα ή έργα της ΕΕ.
Έμμεση διαχείριση	Μέθοδος εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή αναθέτει καθήκοντα εκτέλεσής του σε άλλες οντότητες, π.χ. τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς.
Ενωσιακή προστιθέμενη αξία	Η επιπρόσθετη αξία που παράγεται από τη δράση της ΕΕ σε σύγκριση με την αξία που θα είχε επιτευχθεί αποκλειστικά από τη δράση κρατών μελών ή ομάδας κρατών μελών.
Επιλογές απλουστευμένου κόστους	Προσέγγιση για τον προσδιορισμό του ποσού επιχορήγησης που βασίζεται στη χρήση μεθόδων όπως το τυποποιημένο μοναδιαίο κόστος, η χρηματοδότηση βάσει ενιαίου συντελεστή ή τα κατ' αποκοπή ποσά, αντί των εξόδων στα οποία όντως υποβλήθηκε ο δικαιούχος.
Ευελιξία του προϋπολογισμού	Μηχανισμός που επιτρέπει στην Επιτροπή να ανακατανέμει πιστώσεις μεταξύ προγραμμάτων, σκελών πολιτικής ή ετών εντός των ανώτατων ορίων του ΠΔΠ, προκειμένου να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες προτεραιότητες.
Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο	Το συνήθως επταετούς διάρκειας πρόγραμμα εκτέλεσης των δαπανών της ΕΕ στο οποίο ορίζονται προτεραιότητες (βάσει των στόχων πολιτικής) και ανώτατα όρια. Διαμορφώνει τη δομή στο πλαίσιο της οποίας καθορίζονται οι ετήσιοι προϋπολογισμοί της ΕΕ, με ανώτατα όρια για κάθε κατηγορία δαπανών.
Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Βασική συνθήκη της ΕΕ που καθορίζει τις θεσμικές αρμοδιότητες, συμπεριλαμβανομένων και αυτών του ΕΕΣ (άρθρο 287), και περιλαμβάνει και άλλες δημοσιονομικές διατάξεις (άρθρα 310-325).
Σφάλμα	Το αποτέλεσμα εσφαλμένου υπολογισμού ή παρατυπίας που προκύπτει από τη μη συμμόρφωση με νομικές και συμβατικές απαιτήσεις.

Χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με τις δαπάνες	Μοντέλο υλοποίησης της χρηματοδότησης που βασίζεται στην εκπλήρωση των νομικών προϋποθέσεων ή στην επίτευξη αποτελεσμάτων, και όχι στις πραγματικές δαπάνες.
Χρηστή δημοσιονομική διαχείριση	Διαχείριση των πόρων σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2026

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) ορίζεται στην [απόφαση αριθ. 6-2019 του ΕΕΣ](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Ισχύει, επομένως, ως γενικός κανόνας ότι η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Κατά την περαιτέρω χρήση απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, απαιτείται πρόσθετη έγκριση.

Όταν παραχωρείται η έγκριση, αυτή ακυρώνει και αντικαθιστά την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στη χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Φωτογραφία εξωφύλλου – © butenkow/stock.adobe.com.

Γράφημα 1, Εικονίδια – σχεδιάστηκαν με τη χρήση πόρων της [Flaticon.com](#). © Freepik Company S.L. Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, οι λογότυποι και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση.

Το σύνολο των ιστότοπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός του ονόματος χώρου «europa.eu» παρέχει συνδέσμους προς ιστότοπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν έχει έλεγχο επ' αυτών, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

HTML	ISBN 978-92-849-7111-4	ISSN 2812-3034	doi:10.2865/1923220	QJ-01-26-014-EL-Q
PDF	ISBN 978-92-849-7112-1	ISSN 2812-3034	doi:10.2865/1412271	QJ-01-26-014-EL-N

Παραπομπή στην παρούσα γνώμη να γίνεται ως εξής:

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, [γνώμη 11/2026](#) όσον αφορά την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος «AgoraEU» για την περίοδο 2028-2034 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/692 και (ΕΕ) 2021/818 [COM(2025) 550 final], Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2026.

Η παρούσα γνώμη, που εκδίδεται
δυνάμει του άρθρου 287,
παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, το οποίο
προβλέπει ότι το Ευρωπαϊκό
Ελεγκτικό Συνέδριο γνωμοδοτεί
κατόπιν αιτήματος ενός από τα άλλα
θεσμικά όργανα.

Σκοπός είναι η διατύπωση
παρατηρήσεων σχετικά με τον
σχεδιασμό, τη διακυβέρνηση, το
πλαίσιο επιδόσεων και τις ρυθμίσεις
περί χρηματοοικονομικών δικλίδων
της πρότασης. Επιδίωξη είναι
διασφαλιστεί ότι το μελλοντικό
πρόγραμμα προάγει τη χρηστή
δημοσιονομική διαχείριση, τη
λογοδοσία και την ευρωπαϊκή
προστιθέμενη αξία.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ. +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/contact
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Μέσα κοινωνικής δικτύωσης:
@EUauditors

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης